

Ärendenummer: 2023/1137

Beslutsdatum: 2024-07-02

Datum för ikraftträdande: 2024-08-01

Beslutande: Rektor

Dokumenttyp: Riktlinjer

Ansvarig för översyn och revidering: DK-koordinator och DK-vägledare

Ses över senast: 2026-07-31

Riktlinjer för elitidrottande studenters anpassade studier vid Mälardalens universitet

Innehåll

Bakgrund.....	1
Begreppslista.....	2
Definition av elitidrottande student.....	3
Bestämmelsernas omfattning.....	3
Organisering.....	3
Elitidrottsavtal.....	4
MDU:s åtagande gentemot EVL-studenten.....	4
EVL-studentens åtagande gentemot universitetet.....	4
Studentenkät	5
Individuellt anpassade studier	5
Fördröjd studietakt.....	5
Undervisning	6
Föreläsningar	6
Schemaläggning och gruppindelningar.....	6
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU).....	6
Distansstudier	7
Examinationer	7
Salstentamen på annan ort.....	7
Andra examinerande moment	8
Examination vid annan tidpunkt	8
Självständigt arbete.....	8

Bakgrund

Efter en utredning som gjordes under våren 2023 valde Mälardalens universitets ledningsgrupp att tillstyrka rektors förslag att gå vidare med processen att ansöka om att MDU ska få status som elitidrottsvänligt lärosäte (EVL) av Riksidrottsförbundet (RF). På uppdrag av och tillsammans med RF och olika specialidrottsförbund kan MDU erbjuda stöd och en miljö för dubbla karriärer och individuellt anpassade studier för studenter som idrottar på elitnivå.

Detta dokument baseras på ett nationellt underlag skapat av Riksidrottsförbundet tillsammans med samtliga Riksidrottsuniversitet och Elitidrottsvänliga lärosäten, *Nationella riktlinjer för elitidrottarens dubbla karriärer*.

Enligt Riksidrottsförbundets *Nationella riktlinjer för elitidrottarens dubbla karriärer* är en grundförutsättning för individuellt anpassade studier och ökad studentflexibilitet att det endast tillhandahålls om:

1. den elitidrottande studenten själv vill ha det,
2. det inte strider mot lärosätets bestämmelser och regler,
3. det är nödvändigt för att den elitidrottande studenten ska kunna fullfölja en dubbel karriär på ett ansvarsfullt sätt och
4. det inte hindrar personlig utveckling.

MDU åtar sig att under avtalsperioden (1 augusti 2024 till 31 juli 2026) genomföra och utveckla den nationella modellen för dubbla karriärer (DK) genom att:

1. Möjliggöra för elitidrottaren att anpassa universitetsstudier till elitidrotten.
2. Främja en utvecklingsmiljö som möjliggör satsning på elitidrott.

Detta innebär att en elitidrottande student (EVL-student) som har antagits till utbildning vid MDU vid behov har möjlighet att ges studieanpassning för utbildning. Universitet ska, så långt som det är möjligt, erbjuda nödvändig anpassning och ett visst individuellt studieupplägg på utbildningsprogram, dess olika delkurser samt på fristående kurser.

Dokumentet är framtaget av utbildnings- och forskningshandläggare vid sektionen för stöd till kvalitet i utbildning och forskning i samråd med universitetsjurister, DK-koordinator och DK-vägledare. Riktlinjerna beslutades av rektor den 2 juli 2024.

Begreppslista

Dubbel karriär (DK): inkluderar kraven för idrottare att framgångsrikt initiera, utveckla och slutföra en elitidrottskarriär som del av en livslång karriär, i kombination med strävan efter utbildning och/eller arbete liksom andra områden som är av betydelse i olika skeden av livet, som att ta upp en roll i samhället, säkerställa en tillfredsställande inkomst, utveckla en identitet och en partnerrelation. Den dubbla karriären innefattar att en individ har en karriär med två huvudsakliga fokus (t.ex. idrott och studier/arbete) och involverar olika faser och övergångar i en individs utveckling¹.

Elitidrottsvänligt lärosäte (EVL): svenskt lärosäte som ingått avtal med Riksidrottsförbundet i syfte att främja elitidrottares dubbla karriärer. Ett EVL ska stödja idrottares balans mellan studier, idrott samt privatliv och erbjuder individuellt anpassade studier för elitidrottare².

DK-koordinator: DK-koordinator (dubbla karriärer koordinator) ansvarar för att hålla samman och driva såväl implementering som utveckling av universitetet som elitidrottsvänligt lärosäte. Det ska göras i hög samverkan mellan akademi, verksamhetsstöd, Mälardalens studentkår och idrottsrörelsen och särskilt Västerås stad och Eskilstuna kommun.

DK-vägledare: studievägledare som är specialiserad inom de dubbla karriärerna. DK-vägledaren är EVL-studenternas introducerande och inledande kontakt med lärosätet samt arbetar för att underlätta EVL-studenternas kontakt med de akademiska studievägledarna. DK-vägledaren arbetar studentnära för att främja en hållbar studietid för EVL-studenter samt ger stöd i syfte att optimera deras kombination av elitidrott och studier.

¹ Riksidrottsförbundet, 2018, *Nationella riktlinjer för elitidrottares dubbla karriärer – Vägledande rekommendationer för kombinationen elitidrott och högskolestudier vid Riksidrottsuniversitet (RIU) och Elitidrottsvänliga lärosäten (EVL)*, sid 4.
<https://www.rf.se/download/18.5bb7fead184086b59111d2b/1666620469783/nationella-riktlinjer-dubbla-karriarer.pdf>

² Riksidrottsförbundet, 2018, sid 12f.

Definition av elitidrottande student

Elitidrottande student (EVL-student) är den som är antagen till utbildning vid MDU och bedriver elitidrott i sådan omfattning att anpassade studier är nödvändiga för att denne ska kunna kombinera sin idrott med studier på högskolenivå. Därutöver måste också minst ett av följande kriterier av Riksidrottsförbundet vara uppfyllt:

- Uttagen i svenskt junior- eller seniorlandslag.
- Tävlrar på hög internationell nivå inom individuell idrott.
- Spelar lagidrott i högsta divisionen på nationell eller internationell seniornivå.
- Är identifierad av eller deltar i landslagets utvecklingsverksamhet.
- Bedöms på sikt kunna ta en plats i seniorlandslaget eller kunna tävla på hög internationell nivå.

Dessa kriterier intygas av ett specialidrottsförbund (SF). [Ansökan](#) fylls i av studenten och skickas till aktuellt SF för godkännande. Godkänt studentintyg lämnas sedan av studenten till MDU.

Bestämmelsernas omfattning

Riktlinjer för elitidrottande studenters anpassade studier vid Mälardalens universitet kan åberopas för samtliga utbildningar och kurser vid universitet där det finns antagna studenter som bedömts uppfylla kriterierna för att vara en EVL-student.

Organisering

Det övergripande ledningsansvaret för arbetet kring elitidrottstudenternas dubbla karriärer (DK) hålls samman av prorektor och leds av DK-koordinatorn som säkerställer att avtal med respektive EVL-student upprättas. DK-koordinatör arbetar för att organisera, koordinera och utveckla idrottsmiljön som helhet. Vid universitetet finns, utöver DK-koordinatorn, en DK-vägledare med kompetens inom EVL och dubbla karriärer. DK-vägledaren arbetar studentnära för att främja en hållbar studietid för EVL-studenter och finns tillgänglig för stöd och dialog under studentens studietid vid universitet.

DK-koordinatör och DK-vägledaren tillser även att det ges stöd och vägledning till undervisande lärare, VFU-samordnare och studievägledare. De följer också upp processerna kring EVL vid universitet och arbetar med att utveckla det i

linje med RF:s och MDU:s riktlinjer.

Elitidrottsavtal

För att kombinationen elitidrott och studier ska vara möjligt krävs ett ömsesidigt ansvarstagande mellan den enskilda EVL-studenten och MDU. Då en student har godkänts av SF och intyg har inkommit till MDU ska ett elitidrottsavtal upprättas mellan MDU och EVL-studenten. Avtalet undertecknas av studenten och DK-vägledaren. I avtalet preciseras både MDU:s och den enskilda studentens åtaganden och ansvar. Avtalet upprättas i två likalydande exemplar där studenten erhåller ett original och det andra registreras i MDU:s diarieföringssystem.

DK-vägledaren upprättar tillsammans med studenten en EVL-plan som översiktligt tydliggör hur studietiden väntas se ut i relation till det förväntade idrottandet.

Internationella studenter har samma möjlighet att teckna ett elitidrottsavtal som nationella studenter. En internationell student måste inkomma med ett studieintyg från aktuell National Sports Federation (motsvarande studieintyg från ett svenskt specialidrottsförbund).

MDU:s åtagande gentemot EVL-studenten

Kraven som ställs på EVL-studenter ska vara lika som för övriga studenter.

- Universitetet ska, så långt det är möjligt, erbjuda anpassningar som hjälper EVL-studenter att bedriva studier i kombination med sin elitidrott.
- En DK-koordinator som organiserar, koordinerar och utvecklar elitidrottsmiljön för MDU.
- En DK-vägledare som arbetar studentnära för att främja en hållbar studietid för EVL-studenter.

EVL-studentens åtagande gentemot universitetet

- Presumptiva EVL-studenter ansöker till utbildning via Antagning.se där de konkurrerar om en plats på utbildningen med övriga sökande och beviljas inte förtur i antagning till en kurs/program.
- EVL-studenten bär ansvaret för att initiera kontakt med DK-koordinator och DK-vägledare samt att inkomma med undertecknat intyg om sin

elitidrottsnivå och undertecknat elitidrottsavtal för att antas som EVL-student.

- Då studenten har godkänts som EVL-student vid MDU och schema för terminens kurser publiceras och tävlingsschema finns ska EVL-studenten kontakta DK-vägledaren för att tillsammans med berörda funktioner vid universitetet göra en planering av studierna.
- EVL-studenten ansvarar för att kombinationen elitidrott och studier ska vara möjlig utifrån dennes förutsättningar genom att alltid iaktta god framförhållning vid behov av anpassningar.
- En EVL-student är skyldig att meddela universitetet om denne har avslutat sina studier eller inte längre idrottar på elitnivå.

Ett elitidrottsavtal tecknas vanligtvis i samband med att EVL-studenten påbörjar sina studier, alternativt när behov av studieanpassning uppstår. Ett undertecknat elitidrottsavtal är giltigt så länge som EVL-studenten studerar vid MDU och idrottar på intygad elitidrottsnivå. Detta följs upp av universitetet en gång om året.

Studentenkät

Varje år genomför Riksidrottsförbundet och MDU en studentenkät. Enkäten används för att följa upp EVL-studenternas upplevelse av att kombinera studier och elitidrott vid MDU. Resultatet från enkäten ligger till grund för den fortsatta utvecklingen av EVL vid MDU och är en del av ett kvalitetssäkrat system inom den nationella modellen för Riksidrottsuniversitet och Elitidrottsvänliga lärosäten.

Individuellt anpassade studier

Fördröjd studietakt

EVL-studenter kan få en anpassad studiegång med eventuell fördröjd studietakt på utbildning där detta är möjligt. I studieplaneringen är det viktigt att det framgår vilka kurser som EVL-studenten ska läsa, när i tid och vilka förkunskaper som kurserna kräver. EVL-studenten ansvarar för att kontakta DK-vägledaren för att tillsammans genomföra ett inledande samtal.

Vid diskussion kring förändring av studietakten ska exempelvis tävlings- och matchschema tillhandahållas av EVL-studenten.

En förändrad studietakt kan påverka EVL-studentens möjlighet att erhålla studiemedel från CSN. Det är EVL-studenten som ansvarar för att kontakta CSN om det råder osäkerhet kring hur en förändrad studietakt kan påverka studiemedlet.

Undervisning

EVL-studenter har ofta dynamiska livssituationer och genom att erbjuda dem möjlighet att kombinera sin idrott med studier främjar det den akademiska utvecklingen för dessa studenter. Att vissa anpassningar görs för EVL-studenter är en nödvändighet för att de ska kunna kombinera akademiska studier med en elitidrottssatsning.

Föreläsningar

Om en EVL-student inte har möjlighet att delta på icke-obligatoriska föreläsningar på grund av sitt idrottsutövande kan studenten bör studenter i efterhand ges del av lärarens föreläsningsunderlag (såsom presentationer och liknande). EVL-studenten kan också fråga sina medstudenter om föreläsningsanteckningar.

Schemaläggning och gruppindelningar

I samband med gruppindelningar som har olika schemalagda tider kan EVL-studenten, om behov uppstår, kontakta ansvarig lärare och examinator för att undersöka möjligheten om att få tider som passar bättre utifrån tävlings-, och/eller matchschema. Det är EVL-studenten som ansvarar för att med utgångspunkt i schemat kontakta läraren och examinatorn med ett motiverat förslag på grupptillhörighet.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

I den mån som det är möjligt ska en EVL-student erbjudas VFU-plats där denne kan kombinera detta med sin elitidrott. Detta sker i mån av plats enligt vid akademin fastställd ordning och som huvudregel på de orter där MDU har avtal. På de program där studenten själv har möjlighet att föreslå en VFU-placering kan föreslagen plats godkännas under samma förutsättningar som för övriga studenter och inom likvärdiga ekonomiska ramar.

VFU kan förläggas till veckans alla dagar och dygnets alla timmar. En student följer handledarens schema samt verksamhetens öppettider.

Anpassning av en VFU-period får inte under några omständigheter utformas på ett sådant sätt att studenten inte kan examineras utifrån aktuell kursplan.

En EVL-student ansöker om önskad VFU-ort enligt föreskriven ordning för respektive akademi och bifogar samtidigt sitt elitidrottsavtal. Studenten måste också motivera valet av specifik ort utifrån dennes förutsättningar att bedriva elitidrott.

Distansstudier

För en EVL-student kan kurser eller program som ges på distans vara en enklare lösning än att läsa en campusbaserad utbildning. Dock kan kurser och program som ges på distans innefatta obligatoriska träffar på campus samt moment som EVL-studenten måste förhålla sig till.

En EVL-student kan inte förvänta sig eller begära att studera campusbaserade kurser eller program helt på distans.

Examinationer

En kursplan innehåller regler som är bindande för både personal och studenter. Kursplanen styr bland annat hur kursens examinationer ska genomföras.

Salstentamen på annan ort

Om en salstentamen sammanfaller med att EVL-studenten befinner sig på annan ort pga. sin elitidrott kan studenten ansöka om att skriva salstentamen på annan ort.

EVL-studenten ska därvid använda föreskriven blankett och motivera behovet utifrån sina idrottsliga aktiviteter.

Om en EVL-student har nationella tävlingar eller seriematcher som gör att studenten vistas på annan ort kan universitet undersöka möjligheten för studenten att examineras på annan ort.

En EVL-student ska examineras på samma dag och tid som övriga studenter enligt något av följande alternativ:

- i första hand, på någon av MDU:s campusorter,
- i andra hand, på annan ort i Sverige eller utomlands, vid ett RIU-/EVL lärosäte eller annat lärosäte under förutsättning att examinationen kan genomföras rättssäkert.

Andra examinerande moment

Om en EVL-student på grund av tävling, match, läger osv. inte kan delta i ett obligatoriskt/examinerande moment ska EVL-studenten i första hand examineras vid omexaminationstillfället. Om ersättningsuppgift i stället tillhandahålls måste denna ha stöd i den aktuella kursplanen. EVL-studenten har ansvar att i god tid meddela förhinder och motivera behovet av att tilldelas sådan ersättningsuppgift.

Examination vid annan tidpunkt

EVL-studenter har ansvar att i förväg meddela förhinder och måste kunna motivera behov av examination vid annan tidpunkt utifrån dennes förutsättningar att bedriva sin elitidrott.

Har inte en EVL-student möjlighet att delta vid ett ordinarie examinationstillfälle så bör studenten hänvisas till omprovstillfället. Om denne inte heller har möjlighet att delta vid omprovstillfället kan studenten kontakta DK-vägledaren för att diskutera och se över möjligheterna till alternativa lösningar.

När både ordinarie examination och omprov sammanfaller med:

- internationella mästerskap såsom EM, VM, OS och Paralympics, **ska** EVL-studenten erbjudas ett extra examinationstillfälle i närtid så att inte studietakten påverkas i övrigt.
- övrig tävlings- och träningsverksamhet på internationell nivå **bör** EVL-studenten erbjudas ytterligare examinationstillfälle i närtid.

Extra examinationstillfällen som erbjuds EVL-studenter bör även vara öppna för övriga studenter på kursen.

Självständigt arbete

EVL-studenter ska ges möjlighet att skriva kandidat-, magister eller masterexamensarbeten individuellt så länge det är möjligt utifrån kursplanen även om det finns en praxis som anger att studenter ska skriva i par.

I händelse av att avtalet mellan MDU och Riksidrottsförbundet upphör

Vid händelse av att MDU utträder samarbetet med Riksidrottsförbundet ges EVL-studenter möjlighet att behålla ingångna avtal innevarande samt en efterföljande termin, dvs. högst ett år. Förevarande riktlinjer ska beaktas när studenterna

efterfrågar studieplanering, studieanpassning samt ansöker om specifik ort för VFU.